

Sydkustens landskapsförbund rf

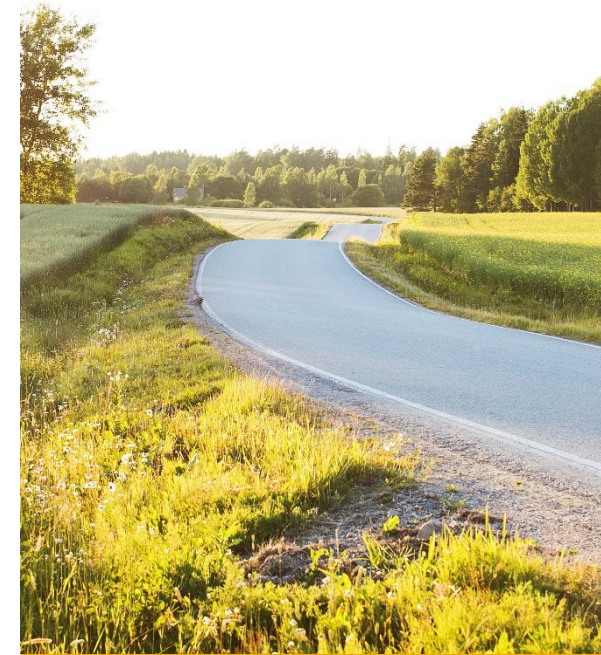
Eduskuntavaaliohjelma 2027

Tieto, kulttuuri ja mielekäs vapaa-aika vahvistavat ihmisten hyvinvointia ja tulevaisuudenuskoa – asioita, joita nyky-Suomessa tarvitaan. Laadukas koulutus ja jaetut kokemukset edistävät turvallista ja yhdenvertaista yhteiskuntaa sekä vahvaa demokratiaa.

Sydkustens landskapsförbund on järjestö, joka edistää ruotsinkielistä koulutusta ja kulttuuria 16 jäsenkunnassaan sekä muualla ruotsinkielisessä Suomessa ja Suomen ruotsinkielisillä kielisaarilla. Olemme yksi monista järjestöistä, jotka tukevat yhteiskuntaa hanketoiminnalla kouluissa ja varhaiskasvatuksessa sekä kuntien muussa toiminnassa. Teemme työtä elävän kaksikielisyyden puolesta ja vahvistamme ruotsin kielen asemaa kansalliskielenä kohdennettujen toimenpiteiden kautta.

Eduskuntavaalien 2027 alla nostamme esiin kolme teemaa: laadukas ruotsinkielinen koulutus, kulttuurin asema sekä lasten ja nuorten vapaa-ajan mahdollisuudet.

- **Koulutus on avain menestykseen**
- **Taide ja kulttuuri luovat merkitystä**
- **Lapset ja nuoret tarvitsevat uskoa tulevaisuuteen**

Ruotsinkielisen koulutuksen tulee olla korkealaatuista

Luku- ja kirjoitustaitoihin tulee panostaa pitkäjänteisesti. Hyvät luku- ja kirjoitustaidot ovat edellytys kouluttautumiselle, työelämäosallisuudelle ja yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen. Lasten luku- ja kirjoitustaitojen kehitystä tulee tukea varhaiskasvatuksesta alkaen kansallisen lukutaitostrategian mukaisesti. Kieltä vahvistava opetus on erityisen tärkeää kielisaarilla ja kaksikielisillä alueilla, joilla ruotsi on vähemmistökieli.

Laadukas opetus edellyttää kelpoista henkilöstöä. Kaikkien koulutusasteiden henkilöstön kouluttamiseen, täydennyskoulutukseen ja kelpoisuuden tuottavaan koulutukseen on panostettava. Erityisesti ruotsinkielinen varhaiskasvatus tarvitsee toimia, joilla nykyinen henkilöstö pysyy alalla ja uutta kelpoista henkilöstöä saadaan mukaan. Ohjaus, mentorointi sekä joustavat täydennyskoulutus- ja aikuiskoulutustukimallit tukevat tätä tavoitetta.

Panostetaan ruotsinkieliseen kotoutumiseen. Maahan muuttaneiden ruotsin kielen oppiminen on tärkeää elävän kaksikielisyyden kannalta Suomessa. Tämä edellyttää ruotsin kielen opetusta toisena kielenä sekä enemmän ruotsinkielistä kotoutumiskoulutusta aikuisille maahan muuttaneille.

Turvataan oppilashuolto ruotsiksi. Oppilashuolto on keskeinen tekijä turvallisen koulupolun varmistamisessa. Palvelut tulee järjestää oppilaan äidinkielellä.

Kultturi ja taidekasvatus ovat strategisesti tärkeitä

Kulttuuriala lisää yhteiskunnan elinvoimaa ja hyvinvointia. Tarvitaan panostuksia yhteistyöhön yli kunta- ja aluerajojen sekä lisää kohtaamisia kulttuurialan ja muiden toimialojen välillä. Tämä todetaan myös [kulttuuripoliittisen selonteon toimeenpanosuunnitelmassa](#). Järjestöillä on tässä keskeinen rooli, ja niiden toimintaa tulee tukea.

Korotetaan kulttuuribudjetti yhteen prosenttiin valtion talousarviosta, jotta kulttuuri-alalla on mahdollisuus kasvaa. Tuemme tätä kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestö [Kulta ry:n esittämää tavoitetta](#).

Panostetaan saavutettavaan taide- ja kulttuurikasvatukseen. Taiteen perusopetusta kehitetään, ja ala tarvitsee luvattua 10 miljoonan euron valtion lisärahoitusta. Lisäksi tarvitaan matalan kynnyksen toimintaa, joka tarjoaa lapsille ja nuorille monipuolisia mahdollisuuksia kokea taidetta ja kulttuuria. Esimerkki tästä on [Taidetestaajat-ohjelma](#), joka tavoittaa kaikki 8. vuosiluokan oppilaat. Kuntia tulee kannustaa kehittämään omia kulttuurikasvatussuunnitelmiaan myös ruotsiksi.

Ruotsinkielistä kulttuuria tarvitaan. Kulttuuritoiminta omalla kielellä on erityisen tärkeää vähemmistöille. Siksi kaksikieliset paikkakunnat ja ruotsinkieliset kielisaaret tarvitsevat kohdennettuja panostuksia ruotsinkieliseen kulttuuri- ja vapaa-ajan toimintaan.

Vapaa-ajan toiminta vahvistaa lasten ja nuorten tulevaisuudenuskoa

Panostetaan vapaa-ajan toimintaan, jossa on turvallisia aikuisia. Ne edistävät mielekästä arkea ja kestäviä tulevaisuudennäkymiä lapsille ja nuorille, jotka kasvavat levottomassa ajassa.

Tarvitaan ruotsinkielistä vapaa-ajan toimintaa. Lasten kieli-identiteetti ja osallisuuden kokemus vahvistuvat, kun he voivat käyttää äidinkieltään myös koulun ulkopuolella. Tämä edellyttää erityisiä panostuksia kaksikielisillä alueilla ja kielisaarilla.

Kokonaiskoulupäivän mallia tulee selvittää. Kokonaiskoulupäivä tarkoittaa ohjattua toimintaa koulupäivän jälkeen koulun tiloissa tai niiden läheisyydessä. Tällä hetkellä aamu- ja iltapäivätoimintaa tarjotaan vuosiluokille 1-2, mutta myös vuosiluokkien 3-6 oppilaat hyötyvät matalan kynnyksen vapaa-ajan toiminnasta. Esitämme, että kokonaiskoulupäivän mahdollisuutta selvitetään tarkemmin yhdessä viime vuosina toteutetun Harrastamisen Suomen mallin kanssa.

Valtion on turvattava riittävä rahoitus koulun aamu- ja iltapäivätoimintaan, jotta toiminta tavoittaa useampia lapsia. Kohtuulliset osallistumismaksut ehkäisevät syrjäytymistä, eriarvoisuutta ja segregaatiota.

Yhteinen kieli luo turvallisuutta. Aamu- ja iltapäivätoiminta tulee järjestää oppilaiden koulukielellä.

